

Yeni İnsan Yayınevi
Yeşil Politika Serisi

Yücel Çağlar

1970 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'ni bitirdi. 1970-1976 döneminde Orman Genel Müdürlüğü, 1976-2007 dönemindeyse Milli Prodüktivite Merkezi'nde orman işletmeciliği, ormancılık ekonomisi, çevre ve verimlilik yönetimi alanlarında araştırmacılık, eğitmenlik; çeşitli demokratik kitle örgütlerinde yöneticilik yaptı; 1986-1991 döneminde iki aylık Çevre ve Ormancılık Dergisi'ni çıkardı. 1986 yılında Türkiye Ormancılar Derneği tarafından "Yılın Ormancısı" seçildi. İzleyen yıllardaysa Milliyet gazetesinin "Deneme" dalında "Abdi İpekçi Barış Ödülü", Türkiye Ziraatçılar Derneği'nin "Özel Ödülü", TEMA'nın "Hizmet Ödülü", TMMOB Çevre Mühendisleri Odası'nın "Çevre Toplum Başarı Ödülü" ile Akdeniz Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nün "Çevre Hizmet Ödülü"nü aldı.

Kimi Yayınları:

- Türkiye'de Orman İşçiliği ve Sorunları* (MPM, 1979)
Türkiye'de Ormancılık Politikası-Dün (Kendi Yayını, 1979)
Türkiye'de Orman Köylüleri ve Kalkındırılmasına Yönelik Etkinlikler (MPM, 1986)
Türkiye'de Köy, Köylülük ve Köy Kalkınması Sorunu (Türkiye Ziraatçılar Derneği, 1986)
Devlet Orman İşletmeciliği ve Özelleştirme (Çevre ve Ormancılık Dergisi, 1988)
Baltalar Kafamızda (Kendi Yayını, 1998)
Meşeler Artık Gövermeli (Kendi Yayını, 1999)
Anadolu Yeşillemesi (Kendi Yayını, 2000)
...Biz Gideriz Ormana (Kendi Yayını, 2000)
Türkiye'de Verimlilik, Kalkınma ve Çevre Etkileşimi (MPM, 2001)
Ağaçtan Ağaca Anadolu Yeşillemesi (Bilim ve Gelecek, 2010)
Çevreleme: Çevre Üzerine Sessiz Tartışmalar (İmge Kitabevi Yayınları, 2011)
2Bçileştirebildiklerinizden misiniz? (TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, 2012)
Türkiye Ormancılık Tarihi (ODTÜ Yayıncılık, 2012)
Hukuksal Kıskaçtaki Ormanlar ve Ormancılık (Türkiye Barolar Birliği, 2014)
Gönüllü Emeğin Gönüllüsü: Yücel Çağlar (Kalkınma Atölyesi, 2014)
Türkiye'de Kamu Arazilerinin Yönetiminde "Planlı Plansızlık" (Sosyal Araştırmalar Vakfı, 2015)
Ormanların Gümbürtüsü... (Yeni İnsan Yayınları, 2016)
Ormanlar yalnızca Orman Değildir! (Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği, 2017)
"Doğal" Söyleşiler (A7 Yayınevi, 2019)

YANA YAKILA TÜKENECEK MİYİZ?

Yücel Çağlar

Sevgili Nurlu'ma...

Yeni İnsan Yayınevi - 406
Yeşil Politika Serisi - 24
Yana Yakıla Tükenecek miyiz?
Yücel Çağlar
I. Baskı, İstanbul, Temmuz 2022
ISBN: 978-625-7537-97-1
Genel Yayın Yönetmeni: Aytaç Timur
Editör: Hayrunnisa Biçer
Dizgi: Atahan Sıralar
Kapak Tasarımı: Hüseyin Varış
Sertifika No: 12186

©Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizm. San. Tic. Ltd. Şti.
İçerenköy Mah. Değirmenyolu Caddesi Kutay İş Merkezi B Blok No:18/6
Ataşehir/İstanbul
Tel:(0 216) 489 84 08

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın, tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.yeniinsanyayinevi.com
yeniinsanyayinevi@gmail.com
newhumanpublisher@yahoo.com
[facebook/yeniinsanyayinevi](https://facebook.com/yeniinsanyayinevi)
[instagram/yeniinsanyayinevi](https://instagram.com/yeniinsanyayinevi)
twitter.com/yeniinsanyayin

Baskı: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. A.Ş.
Beytepe Köyü Yolu No:3 06800 Çankaya, Ankara Tel: 0312 266 44 10
Sertifika No: 46519

**YANA YAKILA
TÜKENECEK MİYİZ?**

Yücel Çağlar

YENİİNSAN

“Dünden bugüne”

ne açıklasalar tutarsız,

ne anlatsalar anlamsız !

16 Mayıs 2022:

“Yangınlara karşı hava ve kara gücümüzü daha da güçlendiriyoruz. 39 olan helikopter sayımızı 55'e, Uçak sayımızı 3'ten 20'ye, İHA sayımızı 4'ten 8'e yükselttik. Rezerv güç olarak 25 helikopter, 2 uçak ve 1 İHA hazırda beklemektedir. Yani hava gücü olarak hazırlıklarımız tamdır.”

(<https://www.gundemebakis.com/guncel/bakan-kirisci-acikladi-orman-yanginlarina-mu-daha-lede-icin-h109699.html>)

22 Haziran 2022:

“Biz 10 tane gece görüş özelliği de olan helikopterimizi 4 Temmuz itibarıyla inşallah envanterimize kaydetmiş olacağız. 4 Temmuz geldiğinde takdir ederseniz ki ihale sürecinde ‘55 helikopter, 20 uçak hemen alın size verdik’ demiyorlar, bunlar peyderpey gerçekleşiyor. Şu anda 27 helikopterimiz, 2 tane Kara Kuvvetlerinden 5 tane de jandarmadan aldığımız için söylüyorum, 27 helikopterimiz, kiraladığımız, kendi helikopterlerimiz. Dolayısıyla bu 55'e tamamlanacak. Aynı şekilde uçaklarımız var, bunlar da 20'ye tamamlanacak. 10 helikopterde ise gece görüş özelliği olacak.”

(<https://samimihaber.com/tarim-ve-orman-bakani-kirisci-marmariste-orman-yangini-bolgesinde-aciklama-yapti/>)

22 Haziran 2022:

“Yukarısı o kadar da sarp bir yer ki, uçağın kullanacağı yer düz ama helikopterin kullanacağı yer çukurlar, yükseltili yerler. O konularda müsterih olun. Çünkü sizler için yolları, köprüleri, barajları, hastaneleri yapan bir iktidarın bu uçakları da almaması diye bir şey asla düşünülemez. Uçağımız yok dersiniz havada 40 tane uçak var şu anda.”

(<https://www.habergazetesi.com.tr/haber/6063370/tarim-ve-orman-bakani-kirisci-yangininin-buyumesinin-sebebi-hava-sicakligi-ile>)

İÇİNDEKİLER

Sunu	15
Orman Yangını Tartışmaları İçin Çok Küçük Bir “Sözlükçe” ..	17
“Giriş” Yerine	27
Gerekli bilgiler gerektiğinde üretiliyor!	28
Temel sorun ne; bilgisizlik mi, bilmediğini bilmemek mi, öğrenmemek mi, bilinenleri gerektiğinde uygulamamak ya da uygulayamamak mı?	28
Orman yangınları ile yol açabileceği yıkımları en aza indirilebilmenin ülkemizde özgü boyutları var!	31
Soyutlama, indirgeme, genelleme, bilim fetişizmi ve popülizm yanlısalar	32
Birinci Bölüm: Ormanlarımızda ve Ormancılığımızda Neler Oluyor?	35
Ülkemiz hem biyolojik çeşitlilik hem de “orman” sayılan alan varlığı yönünden hiç de yoksul değildir, değildir ama	36
Ülkemizde ormancılık devletçi bir düzen içinde yürütülüyor!	39
“Büyük” ve yaygın ama	41
Ormancılığımızda her şeyin “mevzuata uygun” olarak yapılması gerekiyor	43
Ama antidemokratiklik “fitratında” var!	45
“Devlet ormanı” sayılan alanlar “yolgeçen hanı” mıdır ki?	46

İkinci Bölüm: Ülkemizin Bilindik Bir Öyküsü:

Orman Yangınları	57
Orman yangınları “özel” yangınlardır!	58
Orman yangınları ülkemizde de “doğal afet” midir?	60
Orman yangınları “durup dururken” mi çıkıyor?	63
Orman yangını var, orman yangını var!	68
Orman yangınlarından yana dertli bir ülke miyiz?	69
Orman yangınlarıyla “mücadele” ne “mücadelesidir?”	71
“Elmalar ile armutları toplamamak” gerekiyor	78
İklim değişikliğinin olası etkileri gerektiğince önemseniyor mu?	79
Orman yangınlarıyla neleri yitirdiğimizi ne denli biliyoruz?	80

Üçüncü Bölüm: “Bir musibet, bin öğütten gerçekten de daha öğretici midir?”

Orman yangınları yönünden ne denli sorunlu bölge olduğu bilinmiyor mu?	87
Orman Genel Müdürü o yazanağında ne anlatmaya çalışmıştı?	95
Akdeniz Bölgesi’nde ne yapılmalıydı?	104
“Gölge boksu yapmak”	108
Anayasanın 169. Maddesindeki kuralın gereği ne denli yerine getiriliyor?	110

Dördüncü Bölüm: Kimi Gerçekler ve Yanıtlanması

Gereken Sorular	117
------------------------------	-----

Beşinci Bölüm: Neler yapılmalı, nasıl yapılmalı?

Dikkat dikkat dikkat!	134
Orman yangınları ile yol açabileceği yıkımların en aza indirilebilmesi olanaklıdır!	143

Neler yapılmalı?	145
“SON SÖZÜM” yok!	157
Ek 1: Ülkemizde Yakın Dönemde (1997-2021) Çıkan Orman Yangınları	161
Ek 2: Kim Bilir Yıllardır Kaç Kez Yazıldı, Kaç Kez Söylendi?.....	163
“1. Orman Yangınlarıyla Mücadele Sempozyumu Sonuç Bildirisi” (7-10 Ocak 2009, Antalya)	165
“Ormanlarımızı Korumak Görev Değil Sorumluluktur Çalıştay” (9-30 Kasım 2019, Muğla)	166
“İklim Değişikliği Sürecinde Orman Yangınları Çalıştay Sonuç Bildirgesi ve Kararlar (13-15 Ekim 2021, Ankara)	169
“Orman Yangınlarını Önleme, Söndürme ve Yangın Sonrası Restorasyon Çalıştay” (13-14 Kasım 2021, Marmaris)	181
Ek 3: Hüzün Verici Bir Öykü: TUSAŞ, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Hava Kurumu ile TEMA Vakfı'nın Başarı Ama Yaşama Geçirilmeyen Orman Yangını Söndürme Uçakları Girişimi	193
Yararlanılabilecek Kaynaklar	197

“Dilleri var, bizim dile benzemez”

*“Göllerinde kuğuları yüzüşür
Meşesinde sığırları böğrüşür
Güzelleri türkü söyler, çığrışır
Dilleri var, bizim dile benzemez.”*

(Karacaoğlan)

Henüz körleşmemiş bilim insanları her zaman söyledi, söylüyor...

Aklı başında ormancı çalışanlar oldum olası uyardı, uyarıyor...

Duyarlı özverili yurttaşlarımız hep yalvardı, yalvarıyor; yapmayın, yaptırmayın...

Ama ya anlamıyor ya da anlamaz görünüyor yahut nedense(!) “işlerine gelmiyor.” “Bildiklerini okusalar” yine de iyi(!) ama onlar bilmediklerini okumayı söylemeyi sürdürüyor. Dolayısıyla da gülünç oluyorlar. Kendi gibi olanların dışında kimseyi ne dinliyor ne de güvenilir buluyorlar. Kendi vicdanlarını dinliyorlar mı, bilmiyorum. Tam da Karacaoğlan’ın aynı şiirinde söylediği gibi;

*“Akılları yoktur, küfre uyarlar
İmanları yoktur, cana kıyarlar
Başlarına siyah şapka giyerler
Beyleri var, bizim beye benzemez.”* çünkü.

Orman ekosistemlerinin tüm bileşenleri, deyim yerindeyse “isyan” etse, onlar mı acaba? Sözelimi bir saatliğine tüm bitkileri fotosentez yapmasa, yabanıl hayvanları kıvıldamasa, akarsuları akmasa, uçarları uçmasa, rüzgârları dursa... Neler olurdu acaba? Ama onlar gezegenimizdeki yaşamın sadık dostları; hiç öyle bir şey yapar mı; işte bakın yine “kan tükürüp şerbet içtim” diyerek yalnızca hep birlikte biz insangillere seslenmeyi yeğlediler.

Kimimiz anlayamasa,

kimimiz anlamazdan gelse,

kimimiz gerekeni yapmayı göze alamayacak olsa da

onları hâlâ duyumsayabilen, görebilen, düşünebilen gerçek dostlarını unutuyor. Baksanıza, bizlere hep birlikte şu açık mektubu yazmışlar. Canlarım benim...

AÇIK MEKTUP

Sevgili Dostlarımız,

Çok kaygılıyız: Yoksa yana yakıla mı tükeneceğiz? Kimi bilim insanlarına bakarsanız özellikle kızılçamlardan oluşmuş olanlarımız “küllerinden yeniden doğarmış...” Evet, bu bir aşamaya değin olanaklı: Kızılçamların oluşturduğu orman ekosistemleri gerçekten sizlerin yardımı olmasa da görece kısa dönemlerde kendi kendine yenilenebiliyor ama “olağan koşullarda...” Koşullar “olağan” değilse, daha açık bir söyleyişle iklim koşulları olumsuzlaşır, sizlerin bizler için sakıncalı tutumları sürer ve birkaç kez üst üste yanıyorlarsa, bu yeteneklerini büyük ölçüde yitirebiliyor. Özellikle Akdeniz ve Ege kıyılarındaki maki ekosistemlerinin büyük çoğunluğu nasıl oluştu sanıyorsunuz? İyi ki oluşabiliyorlar yoksa bu bölgelerin ekolojik, dolayısıyla ekonomik ve toplumsal durumları koşulları ne olurdu kim bilir? Ama ne olursa olsun, özellikle bilerek ya da bilmeden de olsa yakılmamalıyız. Akli başında(!) herkesin buna karşı çıkacağını sanıyoruz.

Öte yandan bizleri bildiğinizi, kimilerinizin ise bizi yakında tanıdığını, daha da önemlisi, duyumsadıklarını biliyoruz. Ancak gerektiğince anlayabiliyor musunuz acaba? İşte bundan emin değiliz. Ülkemizde “yanmaya ve yakılmaya direnci az” dediklerinizin neredeyse tümü Ege ve Akdeniz Bölgelerinde bulunuyor. Biliyorsunuz bu bölgelerde içimizde ve bitişliğimizdeki insan yerleşmeleri ülkemizin öteki yörelerine göre çok fazladır. Dolayısıyla bu bölgelerde nüfus hareketleri son derece yoğundur. Ek olarak, iklim değişiklikleri bir tez olmaksızın çıkıp gerçeklik kazandı artık. Öyle ki bu sürecin yangın çıkma olasılığının yüksek olduğu yörelerde daha çok ısınma doğrultusunda olduğu öne sürülüyor. Böylece ilgililer de yangınların giderek daha yıkıcı olmasını “küresel ısınmayla” açıklama kolaylığına sığınabiliyor; “çok şiddetli rüzgâr”, “yüksek sıcaklık”, “düşük nem oranı” vb doğal gerekçeleri dillerinden düşürmüyor. Kuşkusuz, bu tezler büyük ölçüde doğrudur. Ne var ki, onlara sorarsanız, bu yıkımlarda hiçbir yönetsel yetersizlik yoktur. Gerektiğince bilgiye sahip olan yurttaşların çoğunluğu ise uçak, helikopter vb olanakların yetersizliğini öne çıkarıyor. Kimileri de binlerce yılda oluşup ortama uyum sağlayabilmiş ağaç, ağaççık topluluklarının, orman ve maki ekosistemlerinin

yerlerinde yanmayacak(!) ya da çok güç yanabilecek türlerle ağaçlandırılmalar yapılmasını önerebiliyor. Bunların arasından “komplex teorilerine” sarılanlar bile çıkabiliyor. Oysa akli başında bilim insanları, araştırmacılar, duyarlı kişi ve kuruluşlar yıllardır aşağıdaki gerçekleri dillendiriyor:

- ✓ Biliyoruz, çoğunluğunuz bizleri tutku sayılabilecek denli seviyor. Ama bu, herkes için aynı içerikte bir sevgi değil ne yazık ki. Kimileri, bizlerden olabildiğince yararlanmayı “seviyor.” Onlar, insanlığın tüm dönemlerinde olmuştur. Zamanımızdakilerin öncekilerden ayrımı daha da yükselen bencilliklerinden, güçlerinden, bir ölçüde de yaratıcılıklarından(!) kaynaklanıyor. Bizce öncelikli sorun, onların nasıl engellenebileceğidir. Artık anlamış olmalısınız: Onlar genellemeler, soyutlamalar, tek boyutlu yaklaşımlarla engellenemez; engellenebiliyor mu?
- ✓ Yanma koşulları oluştuğunda bizler de kendi kendimize yanabiliyoruz. Öyle ki, kimilerimiz “yeniden doğabilmek için” buna gereksinme bile duyabiliyor. Ama bizler gibi sizler için de büyük sorun, insanların bilerek ya da bilmeden çıkardıkları yangınlardır kuşkusuz. Bu yangınlar çok daha yıkıcı olabiliyor çünkü.
- ✓ Anlayamadığımız bir konu var: Ülkemizin çoğu bölgesinde ekolojik koşullar bizi çıldırtabilecek denli üretken. Onlarca yıldır yalnızca ekonomik getirimizi almak için olmadık yollara başvurduunuz. Sunabildiklerimizden daha fazlasına el koyduunuz. Bu amaçla araç ve gereçler, yöntemler ile teknikler geliştirip emek ve para harcadınız, harcıyorsunuz. İyi de nasıl oluyor da yanıp yakılmamızı gerektiğince önleyemiyorsunuz?
- ✓ Bilim insanları gezegenimizin ikliminin değiştiğini, çoğu yöredeyse hızla ısındığını ısrarla öne sürüyor. Öyle ki, bizleri korumak, iyileştirmek, yenilerimizi oluşturmakla görevli olanlar bile çaresizliklerini, yetersizliklerini, çok daha büyük ayıplarını artık bu gerçekliğe sığınarak gözlerden kaçırmaya çabılıyor. Doğrusu başarılı da olabiliyorlar. Çok kolay aldatılabiliyorsunuz; çoğunluğunuz akıl almaz düzeyde bilgi yoksunu çünkü.
- ✓ Gerektiğince bilgilenmeye direniyorsunuz sanki... Bakın, 2021 yılında Akdeniz Bölgesi’nde yaklaşık yetmiş beş yıldır görülmedik genişlikte göz göre göre yandık, yakıldık. Ama çoğunuz söndürme çalışmalarında yalnızca yeterince uçak, helikopter kullanılmadığını dert edindiniz. Tartışmalarınızı daha çok zarar görülen yerlerimizin ağaçlandırılıp ağaçlandırılmayacağına indirgediniz. Son yıllarda giderek yaygınlaştırılan sadaka toplama geleneğini bu alanda da sürdürmeye kalkıştınız. Ezberlerinizi bu yangınlardan sonra bile bozamadınız ne yazık ki.

- ✓ Biz bundan sonra da yanacak ya da bilerek yahut bilmeden yakılacağız; bundan hiç kuşkumuz yok. Böyleyken en büyük kaygımız ne biliyor musunuz, daha önce de çokça olduğu gibi, aynı yangınlara ve sığıklara düşmeniz, dahası, kolaylıkla aldatılıp yanıltılabilmemiz. Ne olur, hiç olmazsa 2021 yılındaki büyük yıkımlardan gerekli dersler çıkarın artık. Gerektiğince çıkarmadığınızı gözlemliyor; bundan büyük kaygı duyuyoruz. Orman Genel Müdürlüğünün en son Ekim 2021'de gerçekleştirdiği "İklim Değişikliği Sürecinde Orman Yangınları Çalıştayı" sonrasında genel müdürün açıkladığı "Sonuç Bildirgesi ve Kararlar" bu kaygımızı pekiştirdi doğrusu.
- ✓ Ülkemizde orman yangını sayısının yol açabileceği yıkımların en aza indirilebilmesi için gerekli bilgi ve deneyim birikimine sahip dostlarımız vardı, biliyoruz. Görünüşe bakarsanız özellikle bilim insanları arasında şimdilerde de var. Bize mi öyle geliyor; böylesi dostlarımız çok azaldı sanırım. Her zaman sevgiyle andığımız gerçek dostumuz Yaşar Kemal'imizin sözleriyle; "o güzel insanlar da o güzel atlara binip gittiler..." mi yoksa? Doğrusunu isterseniz çok merak ediyoruz: Onca birikimden deneyimden bugüne hiç mi bir şey kalmadı? Kaldığını biliyoruz; yazılmış kitaplarda, dergilerde çok yetkin örnekleri var çünkü. Var ama gerektiğince okunuyor, çok daha önemlisi uygulamaya ne denli aktarılıyor? Bize sorarsanız hiç de gerektiğince değil.
- ✓ Ülkemizde orman yangınları söz konusu olduğunda genel olarak teknik bilgi yoksunu bir ülke sayılmayız. Nasıl sayılabiliriz ki; her yıl ortalama olarak 2500-3000 bin orman yangını çıkıyor bu ülkede; üstelik çoğunluğu aynı bölgelerde. Dolayısıyla, deneyim yetersizliği olduğu da, yine genel olarak, öne sürülemez. Öyleyse, nedir bu her yıl yaşadığınız yönetsel, teknik yetersizlikler? "Dost acı söyler" diyorsunuz. Öyleyse açık açık söyleyelim: Bu sorunun yanıtı ilgili hukuksal ve kurumsal düzenlemelerdeki süreksizlik ve tutarsızlıklar ama bunlara yol açan geniş anlamda kamu yararıyla bağdaşmayan ormancılık politikaları olmasın sakın?
- ✓ Ülkemizde canlarımıza kastedenlerin kimler olduğunun, nereden nasıl ve ne denli desteklendiklerinin ayırındayız. Kimlerin güçleri yettiğince onları engellemeye çabaladıklarını ama bu çabalarının her zaman yeterli olmadığını da görüyoruz. Ama bu noktada büyük vatanseverlerimizden İsmet İnönü'nün sözü olduğu öne sürülen şu savsözü anımsatmak isteriz: "Bir memlekette, namuslular, namussuzlar kadar cesur olmadıkça, o memlekette kurtuluş yoktur!"; var mıdır? Öyleyse, "doğaperestlerin", bu kapsamda "ormanperestlerin" de gerektiğince

cesur olması gerekmiyor mu?

- ✓ Nankör değil: Sizler ile bizlerin “bir aile” olduğumuzu biliyoruz. Bizlerin yangınlardan daha az zarar görmesi için içtenlikle elinde geleni yapmaya çabalayan, bu uğurda canını bile esirgemeyen dostlarımız var. Onlara büyük minnet duyuyoruz. Canlarını yitirenleri saygıyla anıyor, sakat kalanlarına, tüm olumsuzluklara karşın emeklerini esirgemeyenlere ne yazık ki yalnızca tüm “orman sıcaklığımızla” teşekkür edebiliyoruz.

Sevgili Dostlarımız,

Tüm bunları söyleyerek içinizi bir de bizim kararttığımızın ayırdındayız ama yanan bizleriz. Artık hiç olmazsa yakılmayalım istiyoruz. Bizlerin yalnızca “dışı” değil, gerçekten “içi” de yanıyor; gide gide yaşama, kendimizi yeniden üretebilme enerjimizi çünkü. Bu nedenle bize kızıp gönül koymamanızı; bizleri kollamaya yönelik çabalarınızı bilgiyle beslemeyi kararlılıkla sürdürmenizi diliyoruz. Sonrasında ne yapılması gerektiğini siz bizden daha iyi bilirsiniz.

“Ormanlarınız”

SUNU

Yarım yüzyılı aşkın meslek yaşantım boyunca fırsat buldukça söyledim:

“Ormanlarımız ‘dün’ yandı, ‘bugün’ de yanıyor, ‘yarın’ da yanacak!”

Bunu yalnızca ben söylemedim, söylemiyorum. Ormancılıktan bir parça anlayan çoğu kişi yıllardır söyledi, söylüyor. Orman yangınlarına yol açan ülkemize özgü ekolojik, toplumsal, kültürel ve yönetsel vb nedenler var çünkü. Üstelik bu nedenler, az ya da çok, her zaman gündemde olabilecek. Yapılması gereken, bu nedenlerin etkenliğinin en aza indirilmesidir. İşte temel sorun da bu noktada ortaya çıkıyor zaten: İyi ama nasıl? Gerçekten de ülkemizin her yanında örgütlenmiş “koskocaman” bir kuruluş, çok sayıda hukuksal düzenleme, emek, parasal kaynak, araç gereç ile bilgi ve deneyim birikimi var. Öyleyse?

Öte yandan, ülkemizde 2021 yılında özellikle Akdeniz Bölgesi’nde yaşanan orman yangınlarının yol açtığı yıkımlar unutulabilir mi? Peki o yıl temmuz sonu, eylül döneminde yoğunlaşan tartışmalardan aklınızda neler kaldı? Haydi onlar geçmişte kaldı diyelim, sonrasında ne oldu, neler tartışıldı? Sanırım çoğunlukla yangın söndürme uçakları ile helikopter kullanımındaki yetersizlikler, belki birazcık da söndürme çalışmaları sırasında yaşanan yoğun yönetsel kargaşa... Söndürme çalışmalarında yitirdiğimiz insanlıkların acısı bile gündemimizden hemen çıktı. Örneğin 2021 yılında yangınlarda yitirdiğimiz Yaşar Cinbaş, Erdal Tovka ile Şahin Akdemir ile öteki on bir yurttaşımızı bugünlerde anımsayan kaç kişi var acaba?